UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2020/1845

zo 14. mája 2020

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu spoločného podniku pre priemyselné odvetvia využívajúce biologické materiály za rozpočtový rok 2018

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu spoločného podniku pre priemyselné odvetvia využívajúce biologické materiály za rozpočtový rok 2018,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0034/2020),

A. keďže spoločný podnik pre priemyselné odvetvia využívajúce biologické materiály (ďalej len „spoločný podnik“) bol zriadený ako verejno-súkromné partnerstvo nariadením (EÚ) č. 560/2014 na 10 rokov s cieľom spojiť všetky významné zainteresované strany a prispieť k tomu, aby sa Únia stala kľúčovým subjektom v oblasti výskumu, demonštračných činností a zavádzania pokročilých výrobkov z biologického materiálu a biopalív;

B. keďže podľa článkov 38 a 43 rozpočtových pravidiel spoločného podniku prijatých rozhodnutím jeho správnej rady 14. októbra 2014 účtovník spoločného podniku vypracoval jeho ročnú účtovnú závierku za rok 2018;

C. keďže zakladajúcimi členmi spoločného podniku sú Únia, zastúpená Komisiou, a partneri z priemyslu, zastúpení konzorciom priemyselných odvetví využívajúcich biologické materiály (ďalej len „BIC“);

Všeobecne

1. konštatuje, že maximálna výška príspevku Únie na činnosti spoločného podniku je 975 000 000 EUR, ktorá sa má financovať z programu Horizont 2020; konštatuje, že členovia spoločného podniku zastupujúci priemysel majú v priebehu existencie spoločného podniku prispieť sumou aspoň 2 730 000 000 EUR, z ktorej minimálne 182 500 000 EUR tvoria nepeňažné a peňažné príspevky na prevádzkové činnosti spoločného podniku a minimálne 1 755 000 000 EUR nepeňažné príspevky na vykonávanie ďalších činností mimo pracovného plánu spoločného podniku;

2. konštatuje, že 19 zo 101 prijatých návrhov z výzvy na predloženie návrhov z roku 2018 bolo na konci roku 2018 vo fáze prípravy dohody o grante; okrem toho konštatuje, že začiatkom roka 2018 program spoločného podniku pozostával z portfólia 101 prebiehajúcich projektov s celkovým počtom 1 169 účastníkov z 35 krajín a s celkovou výškou grantov 499 000 000 EUR;

3. poznamenáva, že ciele spoločného podniku nebolo možné plniť pomocou tradičných nástrojov Únie; konštatuje, že spoločný podnik zabezpečil štrukturálny dosah, pričom združil sektory a subjekty v ich zameraní na zavádzanie nových hodnotových reťazcov, a zmobilizoval čoraz viac investícií do rozvoja inovácií pre priemyselné odvetvia využívajúce biologické materiály; okrem toho konštatuje, že poslaním spoločného podniku je vykonávať strategický program pre inovácie a výskum (SIRA), ktorý vypracovalo BIC a schválila Komisia;

4. konštatuje, že účinná komunikácia je základným prvkom úspešných projektov financovaných Úniou; domnieva sa, že je dôležité zvýšiť viditeľnosť výsledkov spoločného podniku a šíriť informácie o ich pridanej hodnote; vyzýva spoločný podnik, aby vykonával proaktívnu komunikačnú politiku šírením výsledkov svojho výskumu verejnosti, napríklad prostredníctvom sociálnych médií alebo iných médií, čím sa zvýši informovanosť verejnosti o vplyve podpory Únie, najmä pokiaľ ide o prijatie výsledkov na trh;

5. žiada Dvor audítorov, aby posúdil správnosť a spoľahlivosť metodiky výpočtu a ocenenia nepeňažných vkladov; žiada, aby sa v posúdení hodnotil návrh a dôkladnosť usmernenia na vykonávanie postupu v prípade nepeňažných vkladov s cieľom pomôcť pri plánovaní, podávaní správ a certifikácii nepeňažných vkladov;

Rozpočtové a finančné riadenie

6. konštatuje, že v správe Dvora audítorov o overení ročnej účtovnej závierky spoločného podniku za rozpočtový rok 2018 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) sa uvádza, že ročná účtovná závierka spoločného podniku vyjadruje verne vo všetkých významných hľadiskách finančnú situáciu spoločného podniku k 31. decembru 2018 a výsledky jeho operácií a peňažných tokov za skončený rok v súlade s jeho rozpočtovými pravidlami a účtovnými pravidlami, ktoré schválil účtovník Komisie;

7. konštatuje, že podľa ročnej účtovnej závierky spoločného podniku sú v konečnom rozpočte na rok 2018, ktorý sa môže čerpať, viazané rozpočtové prostriedky vo výške 121 231 820 EUR a platobné rozpočtové prostriedky vo výške 118 126 520 EUR, pričom miera využitia viazaných rozpočtových prostriedkov bola 99 % a platobných rozpočtových prostriedkov 71 %;

8. poznamenáva, že platobné rozpočtové prostriedky sa využívali hlavne na predbežné financovanie dohôd o grante podpísaných na základe výzvy na predloženie návrhov z roku 2017 a priebežné platby na projekty z predchádzajúcich výziev na predloženie návrhov; ďalej konštatuje, že nižšia miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola spôsobená oneskorením niektorých pravidelných správ a výkazmi nákladov, ktoré boli výrazne nižšie ako rozpočet schválený v dohodách o grante;

9. konštatuje, že z finančného príspevku Únie v maximálnej výške 975 000 000 EUR, ktorý sa má vyčleniť pre spoločný podnik v priebehu jeho existencie, do konca roka 2018 Únia prispela celkovou sumou 264 600 000 EUR;

10. vyjadruje znepokojenie nad tým, že z príspevkov vo výške 757 900 000 EUR, ktorými mali prispieť členovia zastupujúci priemysel na prevádzkové činnosti a administratívne náklady spoločného podniku, títo členovia vykázali nepeňažné príspevky len vo výške 36 800 000 EUR na prevádzkové činnosti a správna rada potvrdila príspevky týchto členov na administratívne náklady spoločného podniku vo výške 21 200 000 EUR (z toho 12 100 000 EUR nepeňažné a 9 100 000 EUR peňažné príspevky);

11. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že v roku 2018 spoločný podnik vykonal preskúmanie s cieľom aktualizovať členský štatút svojich zakladajúcich členov ako hlavný základ pre potvrdzovanie a uznávanie nepeňažných príspevkov členov zastupujúcich priemysel na prevádzkové činnosti spoločného podniku; s uznaním konštatuje, že toto preskúmanie sa považuje za osvedčený postup a že by sa malo vykonávať pravidelne;

12. vyjadruje poľutovanie nad tým, že z minimálnej sumy peňažných príspevkov 182 500 000 EUR, ktorú majú poskytnúť členovia zastupujúci priemysel na prevádzkové náklady spoločného podniku, bolo do konca roka 2018 vyplatených len 800 000 EUR, a preto Komisia na konci roka 2018 rozhodla o znížení rozpočtu spoločného podniku na rok 2020 vo výške 205 000 000 EUR o 140 000 000 EUR; so znepokojením konštatuje, že existuje vysoké riziko, že minimálna suma peňažných príspevkov sa nedosiahne do konca programu spoločného podniku;

Výkonnosť

13. berie na vedomie zistenie, že osobitné kľúčové ukazovatele výkonnosti spoločného podniku sú na dobrej ceste; víta skutočnosť, že spoločný podnik fungoval efektívne a jeho priemerná výkonnosť v porovnaní s tromi hlavnými kľúčovými ukazovateľmi výkonnosti programu Horizont 2020 prekračuje v roku 2018 stanovené ciele;

14. so znepokojením berie na vedomie hodnotu pákového efektu 1,88 na konci roka 2018, ktorá je nižšia, ako sa očakávalo; so znepokojením konštatuje, že dosiahnutý pákový efekt od roku 2015 klesá; vyzýva spoločný podnik, aby podnikol kroky na dosiahnutie cieľového pákového efektu vo výške 2,86 za celé obdobie rokov 2014 – 2020;

15. konštatuje, že výzvy spoločného podniku na predkladanie návrhov sú v plnej miere otvorené účasti akejkoľvek zainteresovanej strany; víta veľké úsilie spoločného podniku o informovanie o jeho cieľoch a výsledkoch, ako aj o jeho výzvach adresovaným zainteresovaným stranám v Únii prostredníctvom jeho podujatí, stretnutí a webovej stránky;

16. konštatuje, že odborníci potvrdzujú, že spoločný podnik prilákal k účasti uspokojivý počet najlepších aktérov z Únie v oblastiach vybraných hodnotových reťazcov; konštatuje, že sa dosiahla správna rovnováha účasti priemyselných odvetví, ktoré predstavujú 61 % celkového počtu účastníkov; zdôrazňuje skutočnosť, že 54 % súkromných komerčných subjektov tvoria malé a stredné podniky a 27 % veľké podniky;

17. konštatuje, že v roku 2018 operácie spoločného podniku zahŕňali uzavretie 17 zmlúv o grante vyplývajúcich z výzvy na predkladanie návrhov z roku 2017, čím ich celkový počet v portfóliu spoločného podniku na konci roka 2018 dosiahol 82; okrem toho konštatuje, že spoločný podnik úspešne vykonal výzvu na predkladanie návrhov v roku 2018; konštatuje, že v prípade 19 z prijatých návrhov sa postup začal pred koncom roka 2018;

18. konštatuje, že v dôsledku štruktúry výzvy na predkladanie návrhov z roku 2018 a riadenia systému hodnotenia návrhov zostala jedna z dvoch hlavných tém výzvy bez financovania, a to aj napriek tomu, že boli prijaté oprávnené a vysoko hodnotené návrhy pre obe témy;

19. s uspokojením konštatuje, že spoločný podnik v roku 2018 dosiahol vyváženú rodovú rovnováhu vo svojich rôznych orgánoch (vedecký výbor: 60 % žien a 40 % mužov; skupina zástupcov štátov: 59 % žien a 41 % mužov; kancelária pre program: 61 % žien a 39 % mužov; experti v oblasti hodnotenia (výzva na predkladanie návrhov z roku 2018): 48 % žien a 52 % mužov; koordinátori projektu: 45 % žien a 55 % mužov) s výnimkou správnej rady (20 % žien a 80 % mužov); berie na vedomie pripomienku spoločného podniku, že nemá žiadny vplyv na zloženie správnej rady; s uspokojením berie na vedomie rodovú rovnováhu medzi zamestnancami zapojenými do projektov spoločného podniku (46 % žien a 54 % mužov);

Postupy verejného obstarávania a prijímania zamestnancov

20. konštatuje, že na konci roku 2018 personál spoločného podniku pozostával z 23 zamestnancov, čím bol plán pracovných miest naplnený; konštatuje, že v roku 2018 boli začaté dva postupy prijímania zamestnancov, jeden na zmluvného zamestnanca a druhý na dočasného zamestnanca; konštatuje však, že spoločný podnik sa v roku 2018 posilnil o ďalších troch zmluvných zamestnancov; okrem toho konštatuje, že jeden kandidát na dočasné pracovné miesto bol vymenovaný koncom roka 2018 a funkcie sa ujme v prvom štvrťroku 2019;

Vnútorný audit

21. konštatuje, že Útvar pre vnútorný audit (IAS) vykonal v novembri 2017 audit v teréne v rámci auditu s názvom Obmedzený prieskum uplatňovania noriem vnútornej kontroly (ICS) v spoločnom podniku BBI; konštatuje, že podľa správy Dvora audítorov situácia na konci roka 2018 ukázala, že spoločný podnik vo veľkej miere uplatňoval normy vnútornej kontroly;

22. poznamenáva, že programová kancelária vykonala vlastné hodnotenie svojich noriem vnútornej kontroly s cieľom posúdiť súčasnú úroveň vykonávania ICS a preskúmať podmienky potrebné na to, aby sa prešlo na vyšší stupeň vyspelosti rámca vnútornej kontroly organizácie; berie na vedomie, že IAS vydal tri odporúčania s cieľom podporiť a doplniť existujúce úsilie spoločného podniku v tejto oblasti; konštatuje, že programová kancelária navrhla príslušné akčné plány a IAS ich považoval za primerané na zmiernenie problémov; so znepokojením však konštatuje, že uvedené tri normy neboli začiatkom roka 2018 ešte úplne uplatňované;

23. poznamenáva, že podľa výročnej správy o činnosti sa takmer všetky ICS považujú za uplatňované alebo do značnej miery uplatňované a len určité normy sa ešte len majú implementovať v plnom rozsahu, napríklad ICS 8 (Procesy a postupy), ICS10 (kontinuita činnosti) a ICS 11 (správa dokumentov);

24. berie na vedomie, že v roku 2017 začal spoločný podnik spolu s útvarom pre spoločný audit Generálneho riaditeľstva Komisie pre výskum a inováciu prvý *ex post* audit náhodnej vzorky priebežných žiadostí o preplatenie nákladov v rámci programu Horizont 2020; konštatuje, že druhá vlna auditov sa začala v roku 2018, ale z dôvodu nízkeho počtu kontrolovaných účastníkov ešte nie je možné dospieť k záveru;

25. s upokojením berie na vedomie zistenie Dvora audítorov, že zvyšková chybovosť je pod prahom významnosti, čo v prípade programu Horizont 2020 predstavuje 0,01 %;

26. poznamenáva, že Komisia vykonala priebežné hodnotenie činností spoločného podniku od roku 2014 do roku 2016 a že bol vypracovaný akčný plán na plnenie odporúčaní; konštatuje, že podľa akčného plánu sa väčšina opatrení, ktoré sa majú prijať v reakcii na odporúčania, má vykonať v rokoch 2018 a 2019 a niekoľko opatrení už bolo vykonaných;

Právny rámec

27. so znepokojením konštatuje, že hoci sa priebežné hodnotenie spoločného podniku dokončilo v súlade s presným časovým rámcom stanoveným v jeho právnom rámci, nemohlo poskytnúť najlepší prínos pre rozhodovací proces spoločného podniku v tejto skorej fáze jeho činnosti;

Prevencia a riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

28. berie na vedomie, že spoločný podnik, a spolu s ním šesť ďalších spoločných podnikov, vyhlásil spoločnú výzvu spoločných podnikov na vyjadrenie záujmu, na základe ktorej sa má vybrať najviac sedem dôverných poradcov, ktorí vytvoria sieť dôverných poradcov; konštatuje, že v dôsledku toho výkonní riaditelia v novembri 2018 vymenovali dvoch dôverných poradcov.